

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice števil. 15. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: Šeststopenjska petiti-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Volja za Ljubljano v upravnishvu: za celo leto 6 gl., za pol leta 3 gl., za četrt leta 1 gl. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gl., za četrt leta 2 gl. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 256.

V Ljubljani v ponedeljek, 9. novembra 1885.

Tečaj II.

Knez Aleksander iz ruskega vojstva izbrisan.

Kakor blisk z jasnega, tako zadela in pretresla je Evropo vest, da se je vsled carjevega ukaza izbrisal knez Aleksander iz imenikov ruskega vojstva, da se mu je odvzelo mesto, katerega je dosihmal zavzemal v ruskem častništvu. Osunjenje, katero se je vsled te stroge, v zgodovini čisto osamljene prikazni vsega političnega sveta polastilo, ni neopravičeno. Kako vse drugače sodilo se je prvi trenotek o postanku bolgarske države in njenih uzrokih, nego se sodi sedaj! Tedaj bil je prepričan ves svet, da je knez Aleksander ravnal sporazumno z rusko vlado, ko se je postavil na čelo usodepolnemu gibanju v vzhodni Rumeliji, tedaj ni dvojil nihče o tem, da je zjedinenje Bolgarije čin ruske politike. Kako bi bilo moglo tudi drugače biti! Ni bila li Rusija, ki je premagani in potrti Turčiji narekovala sanšefansko pogodbo, v kateri so bile Bolgariji namenjene še vse širše meje, nego jih ima sedaj po izvršenem združenju z vzhodno Rumelijo? Ni bila li Rusija, ki je tako vestno čuvala nad mlado državo ter oskrbela za nje nadaljno razvijanje? Da, Rusija je bila, ki je v Berlinu pri kongresu potegovala se za kolikor mogoče veliko in mogočno Bolgarijo, ona jedina se je protivila oni omejitvi na novo ustvarjene države, katero je le-ta vsled jednoglasnega sklepa vseh drugih posvetujočih se držav končno utrpela; Rusija je bila, katera je mlado varovanko preskrbela z vsem potrebnim, z orožjem in brodovjem, da je lahko takoj jednakopravna stopila v vrsto drugih balkanskih držav. In danes? Danes videti je, kakor bi se bilo dosedanje prijatelj-

stvo Rusije spremenilo v sovražstvo, dosedanja nje ljubezen v srd in gnjev. Ruski car pokazal je svojo nezadovoljnost nad najnovejšim dogodkom na vzhodu na tako jasen in za Bolgarsko tako občutljiv način, da se jasneje in občutljiveje to zgoliti ni moglo: Knezu Aleksandru ki je bil do sedaj generallieutenant v ruski vojni, odvzelo se je vsled carjevega ukaza to častno mesto!

Dvoje vprašanj vsilujeta se zlasti človeku, ako premišluje to najnovejšo odredbo carjevo. Kaj so bili uzroki temu toli strogemu in odločnemu ravnanju ruskega vladarja in kake posledice znajo nastati vsled tega? Kar se tiče prvega vprašanja, nanj ni ravno tako težko odgovoriti. Da oseba kneza bolgarskega sedanjemu ruskem carju nikdar posebno ljuba ni bila, je znano. Kakor se pripoveduje, bila sta si oba Aleksandra, še predno je venčala jednemu carska, a drugemu kužežja krona glavo, velika nasprotnika. Uže v mladeniških letih vršili se se med njima nastopi, iz kojih se je sklepati dalo, da se nad obema možema tudi v poznejših zrelejših letih nikdar ne bo razvilo iskreno prijateljstvo. Iz časov, ko je mladi princ Battenberg, sedajni knez Aleksander, živel na ruskem dvoru, pripoveduje se premnogo od njega in sedanjega carja tikajočih se dogodbic, ki morda niso vse res, a iz kojih se da z veliko gotovostjo sklepati na napete razmere, ki so vladale med obema. A da si se ne dá tajiti, da je le-tu osebna mržnja nekoliko kriva večkrat omenjeni naredbi carjevi, bili so vendar gotovo še mnogo tehtnejši vzroki, ki so ga privedli do tega tako strogega in do sedaj v političnem življenju nečudenega ukrepa. Če bi bil do sedaj še kedo dvojil o tem, da se je zadnji prevrat na balkanskem poluotoku izvršil

brez vednosti Rusije mora biti sedaj uverjen v tem. In to je ravno, kar se knezu Aleksandru v ruskih vladnih krogih ne more odpustiti, da je namreč ravnal na svojo roko, da državnikom v Petrogradu ničesar ni naznanil, da jih ni poučil o svojih skrivnih namerah in podjetjih. Ako se stvar natanko premišluje, mora se priznati, da je postopanje Rusije naravno in razumljivo. Ako se v poštev jemljejo žrtve, s kojimi je Rusija vstvarila samostojno Bolgarijo, ako se ocenjuje, koliko hrabrih ruskih prs je krvavelo za svobodo bolgarskega naroda, potem se ne da tajiti, da je bilo nekoliko nevhvaležnosti do severne dobrotnice v tem činu bolgarskega kneza. Odškodnica, katero je dobila Rusija po turški vojski, se nikakor ne dá primerjati njenim žrtvam. Jediní uspeh njene vojevanja bil je ta, da je dobila merodajen vpliv nad oproščenimi narodi, zlasti nad bolgarskim. A ta vpliv uničiti polotil se je knez Aleksander. Šel pa je še dalje. Skušal ni samo otresti se ruskega vpliva, temveč začel se je bližati Angleški ter naslanjati se na to zakleto sovražnico Ruske. To se vé da moralo je v Petrogradu boleti in končati temu je bil, da se je s knezom Aleksandrom ravnalo, kakor dosedaj še nikdar ne z nobeno vladujočo osebo.

Kake posledice bode to imelo za nadaljno razvijanje bolgarskega vprašanja, kako bode zlasti vplivalo na posvetovanja poslanikov v Carigradu, se pač ne da še povedati. Videti pa je, da zadeva carjeva nemilost le bolj osebo bolgarskega kneza, a nikakor ne Bolgarske same. To razvidno je zlasti iz tega, ker je Rusija temu odločna protivnica, da bi Turčija s svojo vojsko prodrla v vzhodno Rumelijo. Ako se tedaj pod status quo

Listek.

Prokleta!

(Roman. Spisal Emile Richelbourg; po E. Vacanovi predelavi prosto poslovenil Janko Leban.)

(Dalje.)

„In potem, kaj je storil potem berač?“

„Bil je prepričan, da je Leon sin umorjenčev. Povedal mu je tudi, da se je umorjenec zval Leon in da ga je nekdo v tistem kraju ubil zaradi njegovega denarja.“

„Vem, vem! Jean Renaud se je imenoval mož, ki je bil zaradi uboja obsojen k doživetnemu posilnemu delu.“

„Kako, gospa grofinja veste . . .“

„Da, vem, žalostni konec svojega sina. Goš. A česar nisem vedela, to je, da je ubogi otrok, ki ste ga pobrali na cesti, tudi moj otrok! O Bog, o Bog, ti si se usmilil naju, mene in grofa, po dolgih skušnjah ter si nama dal na starost še jedno veselje! . . . O Goš, Goš; zakaj niste saboj pripeljali mojega unuka.“

Goš postane malodušen.

„Izvedela sva — jaz in Leon na d'Arfeuille-u, da ste, gospa grofinja, odpotovali v Pariz . . .“

„In zakaj ni prišel z vami?“

„Smem li vam resnico povedati?“

„Gotovo! No? Govorite! . . .“

„No, gospa grofinja, Leon si ne prisvaja nobenih pravic; naročil mi je, naj vam povem, da ničesar ne zahteva, da ničesar neče . . .“

„Pa saj to ni mogoče!“ zakliče vsa kakor iz sebe. „On je moj unuk, čujete Goš, on je moj unuk!“

„Skoro gotovo je, da njegova mati ni bila poročena, gospa grofinja . . . Torej ni listine, ki bi spričevalo, da je Leon vaš unuk.“

„Baš napak, Goš, vse dokazuje, vse! Ali sem se obotavljala, pripoznati ga? Ah, jaz umejem, kako nežnočuten človek je Leon; a hočemo njegove pomisleke uže pregnati! O, kako dober je pač ljubi Bog! Vprvo po tolikih letih jokam zopet od veselja! Blažene solze! Zopet imam otroka, tolažbo, blagodar! Oj, koliko bi vas imela še vprašati, Goš; a zdaj ne morem misliti na nič drugega, kakor na svojega otroka! . . .“

To rekši hiti k zvončku, s katerim pozvoni. Germain pride takoj.

„Prosíte gospoda grofa, naj se potrudi lesim!“ veli grofinja. Potem prime Goša za obe

roki, kliče: „O Bog, koliko hvalo sva vam dolžna, jaz in moj soprog! Kako vam moreva vse to povrniti! . . . O, vi morate ostati na Leonovi strani; vi se ne smete od njega ločiti nikoli! Sicer ste bili njegov dobrotnik, in Leon bi bil nevhvaležnik, če bi vas sedaj pustil! In, saj on je brdak, dober, plemenit . . . Oh, ko bi ga uže mogla videti! Kako modro, kako prav pač vse ravna ljubi Bog! Povejte mi, je-li Leon velik in lep; kaj ne? Mislim, da mora biti podoben svojemu očetu!“

„Ne vem, če je podoben svojemu očetu, gospa grofinja; pa ta portret tukaj mu je popolnoma enak!“

„In vi ste rekli, da je ni listine, ki bi dokazovala, da je najni sin!“ vikne grofinja z otroškim veseljem.

Vrata se odpro in grof Bussières vstopi.

19.

Grofinja hiti k svojemu soprogu, prime ga za roko ter ga pelje sredi salona.

„Gospod grof!“ zavpije z veselje oznanjujočim licem, „midva nisva več sama in zapuščena; vaše ime ne izgine; ostane nama še en otrok, še en sin! O, vi strmite vá-me, kakor da sem izgubila pamet! Pa je tako, ljubi Bog je naredil

razume to, da se sicer v načelih ohrani berolinska pogodba, a da se dosedanje razmere v Rumeliji vendar nekoliko predrugačijo, to je, da se eventuelno dovršeno združenje Bolgarije bodi si uže pod tem, ali onim naslovom pripozna, mogoče je, da se tudi Rusija s to mislijo sprijazni, a tega dopustila ne bo nikdar, da bi knez Aleksander vladal tudi v Rumeliji. Ravno zaradi tega pa je prestol kneza Aleksandra zelo omajan. Kedo vé, če ni njegovo odstavljenje od častniškega dostojanstva v ruskem vojsstvu le prvi čin žaloigre, katere konec se ima še izvršiti. Vender, gotovost prineso nam morda uže bližnji dnevi!

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Budgetni odsek avstrijske delegacije dovršil je predvčeranjim glavno debato o proračunu ministerstva za notranje zadeve. Minister za vnanje zadeve, grof Kálnoky, dajal je tudi tri jednaka pojasnila o vnanji politiki, kakor uže prej v ogerski delegaciji. Posebno je gledé dogodkov na Balkanskem poluotoku poudarjal, da je Avstrija z vsemi vlastmi v tem soglasna, da se mora v Rumeliji uvesti zopet prejšnji položaj. Delegacija bila je zelo zadovoljna z ministrovimi pojasnili.

Konferenca poslanikov imela je uže drugo sejo. O čem se je posvetovala in kako misliti rešiti bolgarsko vprašanje, ne pride nič v javnost. Med tem pa postaje položaj na Balkanu vedno resnejši. Vse države oborožene so od nog do glave ter pričakujejo le povoda, da prično vojsko. Zatrjuje se, da se oborožene države ne bodo hotele ukloniti ukrepom konference, če jim ne bodo povsem po volji. Vsem državam pa konferenca nikakor ugoditi ne more; če prizna Bolgarom združenje, niste zadovoljni Srbija in Grčija; če pa uvede prejšnji položaj, kaj porekó Bolgari? Položaj je gotovo ozbiljen.

Štajerski deželni zbor skliče se baje v 24ti dan t. m. Deželni odbor predloži mu najprej računsko poročilo, računске sklepe pretečenega leta ter proračun za 1886. leto. Pripravljenih je baje tudi uže nekaj predlog, zadevajóčih deželno kulturo in pouk.

Tu je dežele.

Srbija se stoliko resnostjo pripravlja za vojno, kakor bi imela le še nekaj dni časa. Vojne čete postavljene so ob mejah po temeljitem strategičnem načrtu in popolnoma pripravljene, vsak trenutek sprijeti se. Glavni tabor in kraljevi dvor preloži se tudi v Piroto. Srbija torej kaže, da hoče na vsak način svoji zahtevi po prejšnjem položaji. če treba, dati veljavo z orožjem.

čudež! . . . — „Za božjo voljo, izrazite se!“ vikne grof drhteč. — „Kmalu me bote razumeli: Ko je uboga Lucila ubežala iz hiše svojega očeta, imela je postati mati. In nje otrok živi, gospod grof, on je v Parizu. Ta brdki mož tukaj-le ga je odgojil! Njemu se je zahvaliti, da je mladenič izobražen človek, ki nama ne bo delal sramote. Da bi vam vse podrobnosti povedala, za to ni zdaj časa; a dokazi so, da je temu resnično tako kakor vam pravim; dvojiti celó ni mogoče! In veste li, komu je mladenič podoben, sin Leona Bussièresa? Vam, gospod grof, vam! . . .“ — „Če gospoda grofa ogledujem, nahajam še večo sličnost kakor na podobi,“ opomni Goš.

Grof je bil ves iz sebe. Vzravna se, obliče se mu zasveti ter trepetajoč klikne: „Sin! sin! O, zdaj vidim, da mi je Bog odpustil!“

To izustivši prime grofinjo za roko ter jej jo začne poljubovati.

„Ne bi bil verjel, da bode občutilo moje srce še tako veselje!“ de je veselo.

Grofinja je bila kakor prerojena. „Bog se je vas usmilil!“ de je. — „Bódi mu čast in hvala!“ jekne grof. Potem se obrne h Gošu: „In ali ve vaš rejnec, da je najin unuk?“ povpraša ga.

„Da!“ zavrne Goš.

Ruski listi pripovedujejo, da je izbrisanje bolgarskega kneza iz imenika ruske vojne napravilo povsodi globok utis; zdaj da ne more več biti govora o tem, da bi se bolgarski knez Aleksander postavil kot glavni guverner v vzhodni Rumeliji. „Novoje Vremja“ meni, da je zdaj naloga konference mnogo pripestejša. Na združitve Bolgarije z vzhodno Rumelijo se zdaj more misliti le tedaj, če se popolnoma odstrani Battenberg.

Turčija tudi kaže v slednjem času nekako krčevito hitrost v oboroževanju in dovažanju vojakov v evropsko Turčijo. Iz Azije došli vojaki odvažajo se naglo v Solun. Vse na razpolaganje stoječe ladije in štiri transportne ladije Lloydove imajo neprestano opraviti s prevažanjem čet.

Dopisi.

Iz Celovca, 8. novembra. [Izv. dop.] (Železnica čez Ture in Rudolfova železnica.) Mnogo pisalo se je uže in razpravljalo v merodajnih korporacijah o železnici čez Ture ter o nje pomenu. Pred kratkim bavila se je tudi naša trgovinska zbornica z načrtom železnice čez Ture ter se odločno izrekla proti temu načrtu.

Solnograška trgovinska zbornica obrnila se je namreč do trgovinskih zbornic onih dežel, katere bi bile interesovane pri tej železnici, s prošnjo, naj bi podpirale peticijo glede naprave direktne zveze s Trstom ter zvezne črte na solnograško planinsko železnico v Pongau. V slednji seji se je torej naša trgovinska zbornica bavila ponatančneje s tem načrtom. Zbornični član Hupfeld je kar naravnost dejal, da je načrt o železnici čez Ture s svojimi sedmimi varijantami nezmisljen, ker gre tu zato, da država napravi konkurenčne črte za obstoječe lastne proge, in poudarjal je eventualno potrebo, da se sklene z južno železnico nova peage-pogodba. Potrebi Koroške bi lokalne železnice mnogo bolj ugajale. Tudi zbornični član Rainer izreke se je proti načrtu.

Konečno sprejel se je od stalnega odseka predlog: „Dokler ni Rudolfova železnica dograjena do morja, ne more se misliti na železnico čez Ture; in glede dovršitve Rudolfove železnice more zbornica podpirati samo tak načrt, po katerem bi se ne izognilo Celovcu.“ Ta sklep je torej proti Predelski železnici, katera bi imela izhajališče v Beljaku.

S Krasa, 7. novembra. (Žganjarije.) Nesrečno žganje pričelo se je med slovenskim narodom tako bitro in tako močno razširjati, da bode treba kmalu radikalne pomoči, in če se rod uniči duševno in telesno; saj uže zdaj vidimo pri vojaških naborih skoro le same fantaline, nesposobne za

vojaško službo, in to v krajih, kjer se nekdanj prejš dobivalo lepo število krepkih novakov. Le med Gorenjci najti je še nekaj krepkih mladeničev, a tudi tu uže kaže statistika vojaških naborov, da se ne dobiva več toliko novakov.

Naj nam bode v naslednjem dovoljeno, podati dopis iz „Edinosti“, v katerem Kraševac britko toži o razširjanji žganjepitja po Krasu:

Tudi pri nas na Krasu je žganjepitje zelo vkoreninjeno, kajti znano je, da je še celó otroci pijó. V vsaki vasi se nahajajo „šnopsarije“, kjer se po ceni prodaja žganje — pardon, ne žganje, ampak — špirit.

Da, dragi čitatelj, ne jezi se, ako ti povem šalostno istino, da v Dutovljah imajo še celó nad vratmi, kjer se žganje prodaja, tablo v narodnih barvah z napisom: „Prodaja žganja“. Kaj naj to pomenja? Menda, da bode naš narod rajši žganje pil — ka-li? Pač žalostno, da se žganjepitje v narodnih barvah označuje! Tam imajo cerkev, županstvo in kmetijsko bralno društvo še mnogo dela, da tej neumnosti v okom pridejo.

Potrebno bi bilo tudi pri nas, da bi se na žganjepitje bolj pazilo ter da bi se, kakor na Koroškem, izdala za Primorsko posebna okrožnica zastran žganjepitja. V tej naj bi se ukazalo, kaj in kako naj se gledé žganjepitja od strani zupnov, duhovnikov itd. postopa, kajti ako bode narod v žganjepitju tako napredoval, da se bodo prodajalnicam celó table v narodnih barvah postavljale, potem moram pač prirediti besedam kralja Salomona, kateri je rekel: „Grlo ubije več ljudi, nego meč.“

Upam, da se uže povsod spoznava, kako zelo škoda „šnops“, zato naj bi se združile svetovne in cerkvene oblasti proti žganjepitju, kajti treba je hitre in korenite pomoči, ker bolezen se je uže globoko zajedla.

Razne vesti.

— (Strašna nesreča.) Iz Varšave se poroča o strašni nesreči, katera se je pripetila dne 2. t. m. ob 8. uri zjutraj v bližnjem Pruxkiwu. Ob tej uri prestrašilo je namreč prebivalce omenjenega mesteca gromu podobno gromenje. Ljudje so hiteli na mesto, od koder je bilo to gromenje slišati. Dospvši blizu kolodvora, ker je nekoliko tovarn, zagledali so le pordtine tovarne, kojo sta posestnika Likernik in Bartolomy za izdelovanje igel še le pred poldrugim letom sezidala. Kviško je stalo samo nekoliko zidovja, koje je pa tudi žugalo, vsak trenutek podreti se. Nesreča se je prigodila, ker se je soparni kotel razpočil. Navzoči ljudje so šli nemudoma na delo, kajti vedel je vsakdo, da je v razrušeni tovarni delalo do šestdeset delavcev. Kmalu se je tudi začulo stokanje in klici na pomoč. V kratkem času potegnili so 8 hudo ranjenih delavcev

Najdalji govor bi več ne bil povedal.

„Ne gubimo časa! nadaljuje grofinja. „Hrepenim uže po tem, da bi videla ljubega otroka. Ah Bog, kako ga hočem ljubiti!“

Vsi trije odidejo na borjač. Voznik je čakal na skozi. Grof in grofinja se vsedeta v voz. Goš spleza h kočijažu in voz oddrda.

Deset minut kasneje se ustavi v Rue Sainte-Geneviève.

„Skromno najino stanovanje je v drugem nadstropji“, opomni Goš. „Dovolita, da grem spred ter vama kažem pot.“ — „Prav, midva vam slediva“, odgovori grof. — „Moj Bog“, mislil si je Goš, „kako se bo Leon čudil! Kaj li poreče k temu!“

Na prédurji se ustavi, da počaka grofa in grofinjo. Potem potrka trikrat na vrata. To je bilo znamenje, če je zvečer prihajal domov iz Rigolojevega gledišča.

Leon odpre.

„Tù si napos. . .“ prične mladenič.

A besede mu izmrjó na ustnicah, ko zagleda grofa in grofinjo. Pozdraveljši umakne se plašno nazaj.

Goš stopi korak nazaj, da gospóda odstopi.

izpod potrdin. Nadaljna preiskavanja pokazala so, da se niso samo te osebe ponesrečile, kajti dobili so še devet trupel pod razvalinami, med temi tri poljske in šest nemških delavcev. Vsi ponesrečeni bili so oženjeni in zapuste žene ter deco v največji bēdi. S kako močjo da se je razpočil kotel, razvideti je iz tega, da so njega ostanki leteli več ste korakov daleč. Kmalu po nesreči je prišla sodnijska komisija na lice mesta in je pričela stvar natanko preiskavati.

— (Otročja odkritosrčnost.) Ludovik XIV prišel je nekega dne sprehajaje se sam po Versaillu blizu vrta, kateri je bil lastnina nekega vrtarja. Komaj zagleda ta kralja; vtrga dve lepi breskvi ter jih dá svojemu dvanajstletnemu sinu in mu zaukaže, ponuditi je veličanstvu. Deček teče za kraljem ter mu reče, dohitelvi ga: „Ne bi hoteli vzeti teh breskev, katere vam moj oče v dar pošljejo?“ Z navadno pri-
ljudnostjo vzame kralj breskve in koj pogumno v jedno vgrizne. Potem reče dečku: kaj pa bi bilo, ko bi mi dva breskvi pošteno delila, tu vzemi drugo!“ Brez okolnosti jo vzame deček ter jo prične lupiti. „Zakaj jo lupiš?“ vpraša kralj. Z vso odkritosrčnostjo odgo-
vori vrtarjev sin, da mu je, ko je tekel za kraljem, jedna breskev v blato padla; ker pa sedaj ne ve, ka-
tera, lupi kar v en dan.

— (Kupčija z otroci v Italiji.) Rimski policiji se je posrečilo poizvedeti, da je v Rimu dru-
štvo, katero je otroke obojega spola stare pet do deset let nakupovalo in potem dalje beračem prodajalo. V ta namen imelo je društvo več agentov, med temi tudi nekoliko žen in deklic, ki so od časa do časa po laških deželah potovale in od ubožnega prebivalstva ku-
povale. Dotičnim staršem se je pa vender koj pove-
dalo, za kaj da se bodo otroci rabili. Otroci prinesli so se potem v Rim, kjer so se beračem oddali. Otrok
je bil toliko draži, kolikor več je imel telesnih napak. Najbolj so se iskali slepci. Policija je zaprla ude tega
čestivrednega društva ter je še ne poprodane otroke
starišem nazaj poslala.

— (Nekoliko smešnic) Pred gledališčem po-
predstavi. Nek gospod misli, da gre pred njim sestri-
čina in jo vščipne v roko. Gospa: O! Vi me trpin-
čite!... In potem se to tudi ne spodobi! — V šoli:
Učitelj: Ako odštejemo od števila jedno četrtinko, ko-
liko mi ostane? — Učenci v zadregi molče. — Učitelj
(potegne iz žeba breskev): Poglejte sem, otroci! Jaz
razrežem to breskev v štiri dele in snem jednega. Po-
tem snem še drugega, na to tretjega in slednjič če-
trtega. Kaj mi ostane potem? Otroci (debelo gledajoč):
Peška! — V salonu. Mimica: Mimica, smem li jutri
k pogrebu sestričine Ane? Mati: Ne, moj otrok! Saj
si bila še le včeraj pri soareji in danes opoldan pri
koncertu... to je pač dosti zabave za dvanajstletno
dekletce.

— (Opeharjen goljuf.) Tujec stopi v lekarno
na Dunaju, si dá zdravilo pripraviti ter plača za to,
kakor zahtevano, jeden goldinar in 10 novčičev. Komaj

se odstran, zapazi provizor, da je goldinar ponarejen
Naglo teče za neznanecem, pa ga ne more dohiteti. V.
lekarno povrnivši se pove gospodu, kaka nesreča da se
mu je pripetila. Ta se nekoliko časa jezi, na-to pa
vpraša pomagaga: „Kako pa je z deseticama, so li
tudi te ponarejeni?“ „Ne.“ odgovori oni. „Hvala Bogu,“
reže na to lekarnar, „če je pa temu tako, imam ven-
dar še jedno desetico čistega dobička.“

— (Najstareji predor v alpah) dal je na-
praviti Louis II. mejni grof Saluški leta 1477. Pre-
dor je speljan skozi Monte Viso ter je sedaj 250
čevljev dolg; spočetkom pa je bila njegova dolžina še
jedenkrat toliko. Potrosilo se je zanj in za pot do
njega 12 000 gld. V vojnih časih so predor večkrat
blokiral in na njegovih koncih napravili nasipe. Na-
poleon dal ga je v svojem času prenoviti.

— (Kako visoko smejo biti hiše v Pa-
rizu.) Zopet brezmejno izkoriščanje stavbenega pro-
stora v višavo govoré uže zdravstveni razlogi pa tudi
o požarih dostikrat ni mogoče vspešno delovati, ker
brizgalnice ro ženejo do osmega desetega ali celo šti-
rinajstega nadstropja. V severni Ameriki v Berlinu in
Parizu nastala je torej potreba, postavno tem nedo-
statčom v okom priti. V Parizu hiša v cesti 7,8 m.
široki ne sme biti nad 12 metrov visoka, v cesti 20 m.
in čez široki ne nad 20 metrov. Tudi velikost dvorišč
je določena. Ako je hiša niži kakor 18 m., mora dvo-
rišče najmanj 30 štirijaških metrov meriti in 5 m.
širjave imeti, pri 19 m. čez široki hiši pa najmanj
60 štirijaških metrov in 6 m. širjave.

Domače stvari.

— (Nj. c. kr. visokost prevzvišeni nad-
vojvoda Stefan) pripeljal se je včeraj ob 10. uri
48 minut z brzovlakom južne železnice iz Pulja v
Ljubljano. Nj. visokost spremljal je pobočnik grof
Chorinsky. Po malem obedu na tukajšnjem južnem ko-
lodvoru nadaljeval je Nj. visokost potovanje po c. kr.
državni železnici v Arco na južnem Tirolskem.

— (Dopolnilna volitev za državni zbor)
poslanca dolenskih mest in trgov vršila se bode, ka-
kor čujemo iz dobrega vira, dné 12. decembra t. l.

— (Reguliranje hudournikov po Gorenj-
skem.) Včeraj se je predstavil gospodu deželnemu pred-
sedniku c. kr. gozdni nadzorni komisar in načelnik
gozdnotehničnega oddelka za reguliranje hudournikov,
gospod Kornelij Rieder, ter je naznanil, da danes
prične svoja preiskovanja v povodnji Velike Pišence
in drugih hudournikov na Gorenjskem, kateri so letos
toliko škode prouzročili. Spremljevali ga bodo gospod
c. kr. deželni gozdni nadzornik V. Goll in župani
iz Kranjske Gore, Rateč in Bele Peči. Upati je da se
bode na podlagi teh preiskavanj s pomočjo države in
drugih faktorjev kmalu vsaj najpetrebneje vkrenilo, da
se nadaljnemu, tako usodepolnemu poplavljenju v okom
pride.

skupno delati na to, da mati tvojega očeta pozabi
kar je pretrpela in prenašala v štiriindvajsetih
letih! Ti bodeš veselje, tolažba dveh samotnih
starih človekov!“ — „Goš nama je vse povedal“,
povzame sedaj grofinja. „Vi ste iskali družino
svoje matere; našli ste družino svojega očeta.
Družino vaše matere tudi poznamo; pa nje nimate
ničesar prositi danes, ko ste uže grofič Bussières!
O, vi ste hoteli ostati ubogi in nepoznani, vi niste
hotel priiti k nama? No, prišla sva pa midva k
vam; prišla sva po tebe, otrok moj!“ — „Po mene
sta prišla?“ — „Da! Ti pojdeš z nama v palačo
Bussières!“ — „In on?“ povpraša Leon, stopivši
k svojemu redniku, ki je molčel v kotu jokaj. —
„Brdki ta mož, ki vas je vzgojil, ide tudi z nami!
On, ki vam je bil tako dolgo oče, spada tudi k
naši družini!“ — „Oče!“ zajecija Leon, „mati,
o mati!“ — „Imenoval me je mater!“ zavpije
grofinja, veselja omamljena. „Slišite, gospod grof!“

*

Še tist večer prosil je grof Bussières svojega
prijatelja gospoda Nestora Domoulina, da pride
drugi dan k njemu na kosilo.

(Dalje prihodnjič.)

— (Doktorjem juris) bil je dné 7. t. m. na
graškem vseučilišču promoviran gosp. Ivan Preskar,
avskultant pri okrožni sodnji v Celji.

— (Ljubljanski mestni odbor) ima javno
sejo vtorek 10. dan novembra 1885. leta ob 6. uri
zvečer v mestni dvorani z naslednjim sporedom: 1.) Na-
znanila prvosedstva. 2.) Pravnega odseka poročila o
vdove Marije Jalenove vlogi gledé poprave ograje poleg
njenega dvorišča na Resljevi cesti. 3.) Klavničnega rav-
nateljstva predlog, da je: 1.) kavciji za teleta zvišati
s 50 krajcarjev na en forint; 2.) uvesti in določiti
klavnino za konje. 4.) Finančnega odseka poročilo o
ponudbi družbe „Wiener Lombard- und Escomptebank“
gledé izplačevanja izžrebanih srečk ljubljanskega mest-
nega posojila. 5.) Finančnega s stavbinskim združenega
odseka poročilo o gradnji nove vojašnice. 6.) Stavbin-
skega odseka poročilo a) oddaji gradnje obrežnega zidu
na desnem bregu Ljubljanice pod Hradeckega mostom;
b) o določitlu stavbinske črte pri Filip Supančičevi hiši
na rimski cesti. 7.) Šolskega odseka poročilo o posled-
njih letnih računih tukajšnje c. kr. velike realke in
mestnih ljudskih učilišč. 8.) Mestnega odbornika Frana
Potočnika samostalni predlog gledé razsvetljave ceste
na cesarjevič Rudolfove železnice postajo. 9.) Mestnega
odbornika Ivana Hribarja samostalni predlog: „Mestni
zbor naj sklene, prošnji do c. kr. glavnega ravnateljstva
državnih železnic in od glavnega ravnateljstva c. kr.
priv. južne železnice, naj bi pri zvezi avstrijsko-nem-
ških uprav storila potrebne korake, da bi se tudi na
ljubljski postaji izdajali kuponi za povoljno sestav-
ljiva okrožna potovanja.“ 10.) Istega mestnega oobor-
nika samostalni predlog: „Naj se sklene prošnja do
visoke c. kr. deželne vlade, da se ustanovi v Ljubljani
šesta lekarna.“ Tajna seja.

— (Nesreča.) Minoli petek zvečer pal je tu-
kajšnji hišni posestnik in trgovec z moko gosp. Andrej
Dolinar tako nesrečno po stopnicah, da si je pre-
tresel možgane, zdravniki imajo malo upanja, da
ozdravi.

— (Požar.) Iz Vipave se nam piše: Dnó
4. t. m. pogorel je Mateju Lavrenčiču iz Vrhpolja šte-
vilka 63 hlev s klajo vred. Škoda znaša okolo 400 gld.,
za katera pa Lavrenčič ni bil zavarovan. Sluti se, da
je kdo nalašč zažgal.

— (Prihodnjost planinskih dežel av-
strijskih.) „Dvojna usoda je našim planinskim de-
želam za prihodnjost na izbér. Prva je: vstrajanje se-
danjega stanja, nadaljno ukončevanje in naposled zmanj-
kanje gozdov, bēda, ginevanje prebivalstva. Druga je:
varovanje gozdov in zopetno pogozdovanje, gospodarsko
izomikanje prebivalstva, uporabljanje domačih dohodkov,
prospevanje nravnosti in blagostanje.“ Tako govori
Toldt na podlagi temeljitih lastnih studij

— (Razpisane so naslednje spraznjene
župnije): Sv. Duh (Trn) v leskovski dekaniji od
12. oktobra, Raka v Leskovski dekaniji od 27. oktobra,
Polica v Šmarijski dekaniji od 29. oktobra, Velike
Lašče v Ribniški dekaniji od 15. oktobra. Prošnje za
prve tri pošiljajo naj se vis. c. kr. vladi; prošnja za
zadnjo pa na prečast. gosp. Val. Sežuna, župnika v
Dobrepoljah.

— (Legar) širi se vedno bolj po Trstu v jednom
samem tednu od 25. do 31. oktobra je zbolelo za to
boleznijo 119 oseb. V Trstu imajo izven legarja še
vedno tudi kozce in difteriko, ki vedno še precejšnje
število oseb napadate. Od 21. do 31. m. m. je zbolelo
19 za kozcami in 14 za difteritiko; za zadnjo je umrlo
6 oseb.

— (Vremensko prorokovanje za mesec
november.) Mathieu de la Drôme prorokuje tako-le
vreme: V prvih dneh deževno in vetrovno vreme v
deželah na srednjem morji, v drugih deželela sneg in
vetrovi. Od 6. do 14. mraz v severnih krajih in na
Francoskem, sneg v mnogih krajih, morje viharo.
Zelo slabo vreme v deželah ob Črnem morji. Od 14. do
22. veliko snega v avstrijskih deželah, posebno na Ti-
rolskem. Zelo valovito srednje in adrijsko morje.
Lepo vreme 29. in 30. — Sploh bo slabo vreme, težka
plovitev po morji, posebno v Atlantskem in Severnem
morji. Vreme bo nezdravo in jako se bo treba varovati
prehlajenja.

— (Loterija.) Kedor hoče najlažjim načinom
in vspešno poskusiti svojo srečo, čita naj denašnji
naš inserat „loterijnega posojila mesta Barlette.“

Leon ni še umel, vender mladostno njegovo
lice je žarelo.

„No, gospod grof, ali ga poznate?“ klikne
grofinja. — „On ima rojstveni svoj list na obrazu“,
odgovori grof. — „O Goš, Goš!“ zavpije mladenič
milo karajoč. „Ti si me izdal!“ — „Tu poslušajte,
milostiva gospa grofinja, tu poslušajte, kaj pravi!“
potoži stari marionetar.

Zdajci stopi grofinja veselo oznanjujočega
lica k mladeniču, razprostré roke ter klikne: „Leon,
otrok moj!“

Mladenič prebledi, obstane ter težko diha.
Grof ga prime za roko, govoreč: „Vi ste najin
otrok! Od danes naprej se zovete Leon Bus-
sières!“

In potisnivši ga rahlo v naročje grofinjino,
déje resno in slovesno: „Grofič Leon Bussières,
objemite mater svojo!“

Roke grofinjine se sklenejo nad mladeničem!
Oj blaženi pozdrav!

„Sanjam li?“ vzdihne Leon. — „Ne!“ jekne
grofinja. „Sreča je istinita!“ — „Pa saj jaz nisem
nič!... jaz nisem nič!“ vpije mladenič ves iz
sebe. — „Od danes naprej ste najin otrok, edini
najin otrok!“ odvrne grof. „V treh dnevih boste
imeli uže moje ime! In jaz in ti, sin moj, hočeva

Oskrbovalnice v letu 1884.

Na Kranjskem imeli smo v letu 1884 osem oskrbovalnic, v katerih je bilo 458 oseb v oskrbi. Te osebe bile so vsega skupaj 97 479 dni v oskrbi, troški znašali so 21642 gld. 66 kr. ali povprečno 22.2 kr. za osebo. Ti stroški pa obsegajo le one oskrbovalnice, v katerih imajo ubogi ne le stanovanje in drva, kar je zlasti v oskrbovalnicah na deželi običajno, temveč tudi vso hrano.

To oskrbovalnice so v naslednjih krajih:

a) mestna ubožnica v Kočevju. Prebivalo je tu 10 ubogih; med letom sta se dva odpustila, 2 sta umrla in koncem leta ostalo jih je še 6. Vsi troški znašali so 174 gld.

b) Oskrbovalnica grofa Auersperga v Krškem. Tu je bilo skozi celo leto 7 oseb. Troški znašali so 1793 gld. 40 kr.

c) Ubožnice v Kranji, Loki in Trzici, kjer je bilo skupno 51 oseb oskrbljenih. Od teh umrlo jih je med letom in koncem leta ostalo jih je še 46. V teh treh ubožnicah dobivali so ubogi le stanovanje in drva brez hrane.

d) Srenjska ubožnica v Idriji. V tej bilo je 18 ubogih, od katerih je eden bil odpuščeni, dva sta umrla. Koncem leta ostalo jih je še 15. Troški niso znani.

e) Srenjska ubožnica v Kropi. Tu je bilo 10 ubogih, umrla sta 2 in ostalo jih je še 8. Troški niso določeni, ker ubogi dobivajo večinoma le stanovanje in drva.

f) P. P. Glavarjeva oskrbovalnica v Kapli Vasi z 42 ubogimi. Od teh ostalo jih je koncem leta 28, kajti 13 jih je umrlo in eden je bil odpuščeni. V tej ubožnici preskrbljeni so ubogi z vsem. Troški znašali so 3531 gld. 22 kr. in čas oskrbljevanja 19 042 dni.

g) V Ljubljani so 4 ubožnice ali oskrbovalnice. V mestni ubožnici bilo je 119 oseb, koncem leta ostali so še 104, dvanaest jih je umrlo in trije bili so odpuščeni. Ubogi imeli so le stanovanje in drva; v Lichtenurnovi sirotišnici za dečke bilo je 16 oskrbljenih, troški znašali so 1455 gld. 47 kr., v sirotišnici za deklice pa 90; dve sta umrli in 18 se jih je opustilo, troški znašali so 8332 gld. 50 kr. V deški sirotišnici Vincencijske družbe bilo je oskrbljenih 95, ostalo jih je konec leta še 91, trije bili so odpuščeni, eden je umrl. Stroški znašali so 6156 gld. 7 kr. — c.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Carigrad, 9. novembra. „Agence Havas“ poroča: Konferenca poslanikov spoznala je v sobotni seji vsled ugovorov nekaterih poslanikov, za bolj ugodno, če se ji razprave ne omejijo na uvedbo prejšnjega položaja. Sicer pa se misli, da konferenca sklone uvedbo prejšnjega položaja, ne da bi se posvetovala o prisilnih naredbah.

Pariz, 8. novembra. Kabinet ponudil je Grevyju demisijo. Grevy je ni vsprejel, ker zdanja sestava kabineta ugaja izidu volitev. Ministerstvo je sklenilo predstaviti se zbornicami ter ne zopet izvoljena ministra z drugima nadomestiti.

Niš, 8. novembra. (Uradno.) Poročila o zaroti proti kralju so izmišljena.

Carigrad, 8. novembra. Včerajšnja seja konference trajala je poltretjo uro. O posvetovalnih ni nič znanega. Razširjena je bila vest, da poslaniki bolgarskega kneza pozovejo, naj se vrne v Sredec.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 9. novembra.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.30
„ „ „ srebru	82.65
Zlata renta	109.—
5% avstr. renta	99.80
Delnice narodne banke	863.—
Kreditne delnice	281.80
London 10 lir sterling	125.75
20 frankovec	9.98 ⁵
Cekini c. kr.	5.96
100 drž. mark	61.80

Umrli so:

Dne 6. novembra. Terezija Konrad, delavčeva soproga, 58 l., Cesta na Rudolfovo železnico, kron. jetika.

Dne 7. novembra. Fran Golob, krojačev sin, 8 mesecev, Tesarske ulice št. 3, ošpice. — Jovana Tome, usnjarka hči, 4 mes., Streliske ulice št. 14, ošpice. — Liza Banovec, hči litca, 8 dni, Cesta v mestni log št. 4, slabost.

Tržne cene.

V Ljubljani, 7. novembra.

Hektoliter banaške pšenice velja 7 gld. 26 kr., domače 6 gld. 50 kr.; reš 5 gld. 53 kr.; ječmen 4 gld. 43 kr.; oves 3 gld. 9 kr.; ajda 4 gld. 23 kr.; proso 5 gld. 20 kr.; turšica 5 gld. 30 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gld. 50 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 8 gld. 50 kr. — Goveja mast kilo po 90 kr., salo po 80 kr., špeh po 54 kr., prekajen pa 66 kr., maslo (sirovo) 84 kr., jajce 3 kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 64 kr., telečjega 64 kr., svinjsko 56 kr., drobniško po 34 kr. — Piške po 50 kr., golob 17 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 87 kr., slame 1 gld. 78 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 60 kr.; mehkih 5 gld. 50 kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (v skladišči) 2d gld., belo 20 gld.

Srečke

z dne 7. novembra.

Trst: 47 9 75 5 74.

Linec: 79 26 67 23 27.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
7. novbra.	7. zjutraj	736.87	8.6	szpd. sl.	obl.	7.9 dež
	2. pop.	738.20	9.6	svzh. sr.	»	
	9. zvečer	739.04	9.8	»	»	
8. novbr.	7. zjutraj	739.95	8.6	vzh. sl.	dež	6.5 dež
	2. pop.	739.70	9.8	»	obl.	
	9. zvečer	741.16	8.6	vzh. sr.	»	

Tržaška

komercijalna banka

v Trstu.

Tržaška komercijalna banka vsprejmlje denarne uloge v avstrijskih bankovcih in državnih papirjih, kakor tudi v zlatnikih po dvajset frankov in se zaveže, kapital in obresti nazaj plačati v isti novčni vrednosti. Ista eskomptuje tudi menice in daje preddatve (posojila) na javne vrednostne papirje in blago v gori omenjeni novčni vrednosti.

Vse operacije izvršujejo se po pogojih, ki so časoma naznačeni v tržaskih lokalnih listih. (66) 36—22

V založništvo našem izišla je na svitlo knjiga:

Saljivi Slovenec.

Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov.

Nabral

Anton Brezovnik učitelj.

12 pol v 8°. Mehko vezana stane 60 kr., franko po pošti 65 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg knjigotržnica v Ljubljani.

Oznanilo

in reklame za vse časopise, strokovne novine in koledarje domačih in tujih dežel preskrbava reellno in najceneje uže celih 27 let obstoječa najstarejša firma Avstro-Ogerske v tej stroki: A. Oppelk na Dunaji (Stadt, Stubenbastei Nr. 2).

Posojilo srečk mesta Barlette

avtorizovano in zajamčeno z kraljevim odlokom leta 1870 za zgradnjo novega pristanišča.

Garancije. — To posojilo daje poroštvo prve vrste, kakor: 1.) hipoteko na imenje v vrednosti 20 milijonov mesta Barlette; 2.) hipoteko na vse redne in izredne dohodke; 3.) zalogo v znesku 350 000 lir letne rente do poravnania tega posojila.

Vsaka obligacija se vrača nazaj po 100 fr., to je 35 frk. kot nominalni dobiček in 65 frk. za vplačano emisijno ceno. Tedaj se garantuje vsak dobiček z najmenj 35 frk., ki more tudi dosežati vsoto 2 milijona.

Obligacije mesta Barlette dajo največ koristij, da se zadenejo velike srečke, kajti vsaka izmed njih, če je le enkrat ali večkrat zadeta, se tudi pri vseh družih srečkanjih udeležuje, in sicer do popolnega poravnania tega posojila. Vsaka obligacija more torej 300 srečk do zneska petih milijonov dobiti.

Štiri srečkanja na leto

20. febr., 20. maja, 20. avgusta, 20. novembra

s 140 tisoč dobitki v kup

trideset milijonov

med kojimi se nahaja 2 milijona, 1 milijon, 500 000, 250 000, 100 000, 50 000, 20 000 itd.

Dobitki se izplačujejo v dan po srečkanji v gotovini.

Emisijna cena. Definitivne, na lastnika glaseče, 160 srečkanj se vdeležujejo izvorne obligacije s podpisom mestnega zastopništva Barlettskega in s potrebnimi pojasnili v nemškem, francoskem in laškem jeziku izdajejo se proti gotovemu plačilu v znesku 65 frk. = 32 gld. 50 kr. av. v. Dobivajo se tudi za vsoto 99 frk. = 45 gld. av. v. na upanje, ako se v prvi plači ná-nje 10 frk. = 5 gld. av. v. in konečni znesek 80 frk. = 40 gld. av. v. v 16mesečnih obrokih po 5 frk. = 2 gld. 50 kr. av. v., plačilnih prvi teden vsacega meseca od 1. januarja 1886. l. dalje. Kupci le-teh slednjih obligacij se takoj gori imenovanih srečkanj udeležujejo in vseh naslednjih istim načinom in z istim pravom, kakor bi bili vplačali popolen znesek; isti morejo tudi po poljubnosti naprej plačati jeden ali več obrokov.

Vsak kupec prejme kot premijo srečko loterije mesta Antwerpen (srečkanje dne 25. novembra) z velikim dobitkom

100 000 frankov

in 6000 družih v znesku 50 000 frk., 20 000 itd.

Ni ga niti v Italiji niti v Evropi srečkinega posojila, ki bi se mogel primerjati Barlettskemu, ker je le-ta jedini z tako ogromnim številom srečk in z tako mnogimi in vednimi dobitki; isti je tudi najboljši zaradi nedvojno gotovih poroštev, koje podaje lastnikom obligacij.

Subskripcija ostane otvorenja do dne 19. novembra pri banki Croce frères de fu Mario in Genua (Italija) 32 Št. Jurija trg.

Za poštino nazaj priloži naj se 50 cent. — Pisma dojdejo na mesto v 48 urah. — Otvorenje kredita in sconto za kupce. — Dopolniljanje seznama srečkanj je brezplačno. (167)

Dr. Hirsch

dobro znani specialni zdravnik za sifilitiko in kožne bolezni, ozdravlja po dolgoletnih izkušnjah v nebrojnih slučajih po sijajno skušenem in gotovo učinkujočem navodu (58) 33

sifilitiko in kožne bolezni

(tudi zastarele), ulesa, bolezni scála in v mehurji, polucije, možko slabost, ženski tok, v najkrajši dobi radikalno brez vseh zlih nasledkov in brez oviranja v službovanji. Naslov:

Dunaj, mesto, Kärntnerstrasse 5

(prej mnoga leta v Mariahilferstrasse), zdravi od 9. do 4. ure popoldne, a tudi pismeno in (pod molčečnostjo) pošilja zdravlila. Honorar primeren.

Predpasniki

neprekosljivo

največja zaloga

vsake oblike, velikosti in kakovosti

prodajejo se po 25 kr. in više

pri (47) 19

J. C. Hamann-u.